

Fórmules i conceptes de màquines tèrmiques

Màquines tèrmiques

Propietats tèrmiques

variable	fórmula	unitats
Energia calorífica		p_c = poder calorífic (J/kg) o (J/l) m = massa del combustible (kg) V = volum del combustible ($1\text{dm}^3 = 1\text{l}$)
Potència calorífica		P = potència (W) t = temps (s)
Equació d'estat dels gasos perfectes		P = pressió (Pa) V = Volum (m^3) n = n° de mols R = constant dels gasos ideals ($8,314 \text{ J}/(\text{K}\cdot\text{mol})$)
Densitat		ρ = densitat (kg/m^3)
Calor necessari per canviar de temperatura		m = massa (kg) c_e = calor específic ($\text{kJ}/\text{kg}\cdot^\circ\text{C}$)
Calor necessari pel canvi d'estat		L_t = Calor latent de canvi d'estat (fusió o solidificació)

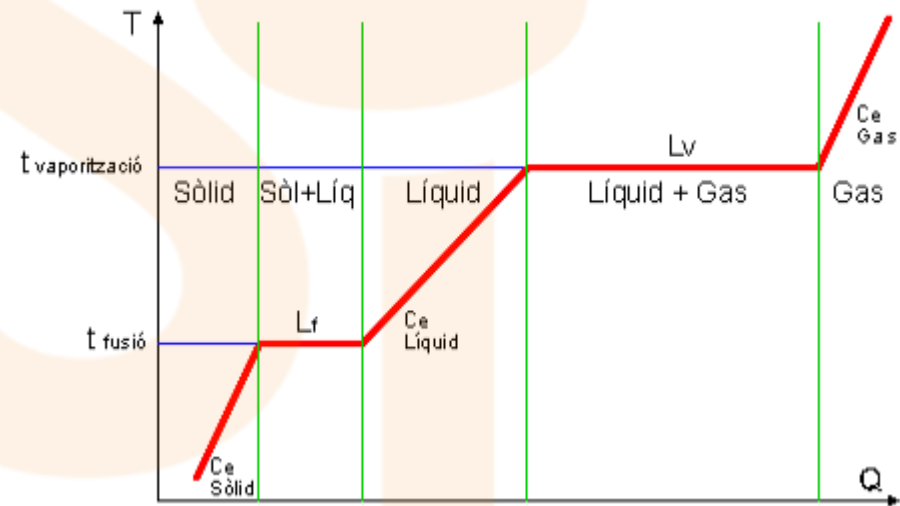
Gràfic que relaciona l'estat, la temperatura i la calor subministrada.

En cada un dels trams s'indica la calor (específica o latent) que s'aplica.

Per passar d'un punt a un altre s'ha de calcular la calor necessària en cada tram i després sumar-los.

En els canvis d'estat la temperatura no varia tot i aportar o perdre calor.

L_v = Calor latent de canvi d'estat (vaporització o condensació)

Termodinàmica

Les temperatures (T) s'ha d'expressar en valors absoluts ($^{\circ}\text{K}$). $T = t + 273^{\circ}$

variable

fórmula

unitats

Calor

Q = Calor a comunicar a un cos per elevar la seva T^a (J)

m = Massa (kg)

c_e = Calor específic (J/kg $^{\circ}\text{K}$)

Balanç Energètic

T_2 = Temperatura final (°K)
 T_1 = Temperatura inicial (°K)

Q_h = Calor cedit o absorbit al focus calent (high) (J)

Q_c = Calor cedit o absorbit al focus fred (cold) (J)

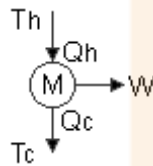
W = Treball (J)

T_h = Temperatura absoluta del focus calent (°K)

T_c = Temperatura absoluta del focus fred (°K)

T = Temperatura absoluta ($T = t + 273^\circ$)

Màquines generadores d'energia mecànica

A partir de la calor d'un combustible (Q_h) generen una energia mecànica (W).

η_t = eficiència tèrmica

Eficiència tèrmica

W = Treball (J)

Q_h = Calor cedit o absorbit al focus calent (high) (J)

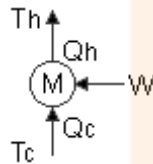
Q_c = Calor cedit o absorbit al focus fred (cold) (J)

Eficiència tèrmica de Carnot

η_c = eficiència tèrmica de Carnot (ideal)

Eficiència tèrmica segons el segon principi

Màquines consumidores d'energia mecànica

Coeficient d'eficiència **COP**

Coeficient d'eficiència de Carnot **COP_c**

T_h = Temperatura absoluta del focus calent (°K)

T_c = Temperatura absoluta del focus fred (°K)

η_s = eficiència tèrmica segons el segon principi

η_t = eficiència tèrmica real

η_c = eficiència tèrmica de Carnot (ideal)

A partir d'una energia mecànica (W) transporten calor d'un lloc fred a un lloc calent.

COP = Coeficient d'eficàcia o Coeficient d'Operació

Q_c = Calor absorbit al focus fred (cold) (J)

W = Treball (J)

COP_c = Coeficient d'eficàcia de Carnot (ideal)

T_h = Temperatura absoluta del focus calent (°K)

T_c = Temperatura absoluta del focus fred (°K)

Entropia **S**

Flux
d'entropia ΔS

$S = \text{Entropia (J/K)}$

$k = \text{Constante de Boltzmann } 1,3806 \cdot 10^{-23} \text{ (J/K)}$

$\ln = \text{Logaritme natural}$

$\Omega = \text{Nombre de microestats possibles per un sistema}$

$\Delta S = \text{Flux d'entropia (J/K)}$

$Q_i = \text{Diferència de quantitat de calor entre dos sistemes (J)}$

$T_i = \text{Diferència de temperatur a entre dos}$

Variació d'entropia
universal ΔS_r

sistemes
(°K)

$Q_H =$ Quantitat de
calor de la font
calenta (J)

$Q_C =$ Quantitat de
calor de la font freda
(J)

$T_H =$ Temperatura de
font calenta (°K)

$T_C =$ Temperatura de
font freda (°K)

Càlculs en motors tèrmics

variable

fórmula

unitats

Cilindrada unitària

$V_U =$ Volum d'un cilindre (cm³)

$r =$ Radi del cilindre (cm)

$D =$ Diàmetre del cilindre (cm)

$c =$ Cursa o carrera del pistó, que és la distància entre el PMS i el PMI (cm)

Cilindrada total

$V_T =$ Volum total del motor (cm^3)
 $n_c =$ Número de cilindres

Relació de compressió

$V_c =$ Volum de la cambra de combustió (cm^3)
 $r =$ relació de compressió

Potència de rotació

$\Gamma =$ Parell motor ($\text{N}\cdot\text{m}$)
 $\omega =$ Velocitat angular (rad/s)

Àrea d'un cercle

$A (S) =$ àrea = secció = superfície (m^2)